

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: V. S.,
nar. X, státní příslušnost Ukrajina
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2021, č. j. OAM-71/ZA-ZA11-ZA22-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, kterou Česká republika považuje (s výjimkou poloostrova Krym a částí Luhanské a Doněcké oblasti pod kontrolou proruských separatistů) za bezpečnou zemi původu (§ 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.).
2. Vzhledem k výpovědi žalobce a ke shromážděným informacím o zemi původu lze podle žalovaného považovat v případě žalobce Ukrajinu za bezpečnou zemi původu. Žalobce neprokázal opak. Žalobce žil na Ukrajině ve městě M. v Zakarpatské oblasti, na kterou se výše uvedená výjimka nevztahuje. Podle dostupných informací zde v současnosti

nedochází k bezpečnostním incidentům. Za důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu označil nespokojenost s politickou situací na Ukrajině a nenaplnění očekávání posledním zvoleným prezidentem. Z výpovědi žalobce rovněž plyne, že o mezinárodní ochranu požádal, protože je pro něj v současné době obtížné vyřízení pobytového oprávnění v ČR. Žalobce také vypověděl, že žádostí o mezinárodní ochranu chce získat čas, aby mohl promyslet možná řešení. Žalovaný uzavřel, že žalobcovu situaci nelze řešit prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu, ale pouze prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž namítl porušení § 2 odst. 1, § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 50, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu, § 12 a § 14a zákona o azylu, žalovaný nebyl podle něj oprávněn vyhodnotit žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný dále porušil čl. 9 a 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 18 a čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, protože v případě návratu bude porušeno právo žalobce na svobodu smýšlení. Žalobce nesouhlasí se současným politickým vývojem na Ukrajině, což dával verbálně najevo. Domnívá se, že existují důvody, pro které nelze považovat Ukrajinu v jeho případě za bezpečnou. Žalobce již ve správním řízení uvedl, že čekal změnu situace na Ukrajině k lepšímu, ke změnám však nedochází. Kvůli svým politickým prohlášením měl žalobce jeden verbální konflikt během voleb, když prohlásil, že je situace horší než za Porošenka. Žalobce rovněž nesouhlasí s tím, aby jeho syn narukoval, a obává se, aby se situace na Ukrajině nezhoršila a nebyla taková jako v Rusku. Tyto skutečnosti nebyly v napadeném rozhodnutí zohledněny.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na napadené rozhodnutí a obsah správního spisu. Žalobcovy námitky jsou pouze obecné a v žádném případě je nelze považovat za riziko pronásledování nebo vážné újmy. Prostou nespokojenost se změnou politického režimu zákon o azylu jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany nezná. Obava, že by měl žalobcův syn nastoupit do armády, se netýká přímo žalobce. Jeho syn o mezinárodní ochranu nežádá. Není proto zřejmé, proč by měl žalovaný tuto skutečnost zohledňovat.

III. Jednání před soudem

5. Při jednání dne 19. 8. 2021, které bylo na žádost žalobce tlumočeno do ukrajinštiny, účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích a plně odkázali na svá písemná vyjádření.

IV. Posouzení žaloby soudem

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 21. 4. 2021; žaloba byla odeslána dne 29. 4. 2021), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů.
7. Žaloba není důvodná.
8. Žalobce brojí proti zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle kterého se žádost zamítne jako zjevně nedůvodná, „*jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát*“.

za takovou zemi považovat nelze“.

9. Ukrajina (s výjimkou poloostrova Krym a částí Luhanské a Doněcké oblasti pod kontrolou proruských separatistů) byla zařazena mezi bezpečné země původu novelou vyhlášky č. 328/2015 Sb. provedenou vyhláškou č. 68/2019 Sb.
10. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) vyplývá, že v případě aplikace institutu bezpečné země původu se uplatní vyvratitelná domněnka, že země původu dodržuje mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, a že tedy žadateli nehrozí pronásledování ani vážná újma ve smyslu zákona o azylu. Je proto na žadateli, aby tuto domněnku vyvrátil.
11. Například v usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli [...]“. Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu“* (zdůraznění doplněno). Tentýž názor Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS. V poslední době jej pak potvrdil např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23, a v usneseních ze dne 10. 6. 2021, č. j. 7 Azs 61/2021-36, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-34, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-34, či ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020-68.
12. Jediným důvodem pro přijetí žádosti k věcnému přezkumu může být v případě žadatele pocházejícího z bezpečné země pouze prokázání, že tuto zemi nelze ve vztahu k němu považovat za bezpečnou. Pokud tuto skutečnost nedoloží, podle § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že *„[j]sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“* Uvedená právní úprava (a konstantní judikatura k ní se vztahující) umožňuje žalovanému v případě, že cizinec pochází z bezpečné země, se věcně nezabývat jeho žádostí o mezinárodní ochranu, pokud cizinec neprokáže, že v jeho případě nelze domovskou zemi považovat za bezpečnou.
13. V nyní posuzované věci se soud shoduje s žalovaným, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na to, že Ukrajinu ve vztahu k jeho osobě za bezpečnou zemi původu považovat nelze. Ve správním řízení jako důvod žádosti uvedl, že čekal změny na Ukrajině, myslel si, že nový prezident bude lepší, ale nic se nezměnilo. Politika je podle něj hrozná a navíc probíhá válka. V rámci pohovoru vypověděl, že v minulosti pobýval v ČR na dlouhodobý pobyt a poté na biometrický pas a pracoval zde jako řidič a na stavbách. Na Ukrajině měl verbální konflikt u voleb s lidmi, kteří s ním nesouhlasili, ale nejednalo se o nic podstatného. Žalobce tehdy řekl, že situace je horší než za Porošenka a někteří lidé měli jiný politický názor. Dodal, že také nechce, aby jeho syn šel na vojnu. Na Ukrajině se ničeho nebojí, jen se obává, aby se situace nezhoršila a nebyla taková jako v Rusku. K otázce, zda zjišťoval možnosti legalizace pobytu v ČR žalobce

uvedl, že je to těžké, vízum je dočasné a poté by musel vycestovat na Ukrajinu. Probral tuto možnost se sestřenicí a rozhodli se, že zkusí požádat o mezinárodní ochranu, tím získá čas a probere další možnosti.

14. S ohledem na žalobcem tvrzené skutečnosti soud souhlasí s žalovaným, že z žalobcovy výpovědi vyplynuly především ekonomické motivy pobytu v ČR. Neprokázal (a dokonce ani netvrdil), že by Ukrajina nebyla v jeho případě bezpečnou zemí původu.
15. Žalobce pochází z města M., které se nachází v Zakarpatské oblasti, tedy mimo části Ukrajiny, které jsou vyhláškou z konceptu bezpečné země původu vyňaty (výjimka se vztahuje pouze na poloostrov Krym a části Luhanské a Doněcké oblasti pod kontrolou proruských separatistů). Označení Ukrajiny za bezpečnou zemi původu (s uvedenými výjimkami) přeneslo na stranu žalobce břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně toho, že Ukrajinu za bezpečnou zemi ve vztahu k ní považovat nelze. Rozsah a obsah jím sdělených informací však v daném případě neodůvodňoval přijetí závěru, že by pro něj Ukrajina bezpečnou zemí původu skutečně nepředstavovala.
16. Tento závěr žalobce v žalobě nijak konkrétně nezpochybnil. Pouze zopakoval svůj nesouhlas s politickou situací na Ukrajině a některé další skutečnosti zmíněné již ve správním řízení (verbální konflikt u voleb, nesouhlas s nástupem syna do armády, obecná obava ze zhoršení situace na Ukrajině, viz výše bod 3). Žalobní argumentace však pro závěr, že by Ukrajina nebyla v jeho případě bezpečnou zemí, nesvědčí. Nadto, námitky žalobce jsou velmi obecné, proto soud odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, podle kterého je žalobní bod způsobilý projednání v té míře obecnosti, v níž byl formulován. Projednatelným žalobním bodem pak nemůže být ani pouhý výčet právních ustanovení, který není navázán ke skutkovým okolnostem konkrétní věci (viz např. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72).
17. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu. Jeho závěr o zjevné nedůvodnosti žalobcovy žádosti je souladný se zákonem a je dostatečně a přezkoumatelně odůvodněn.
18. Závěrem soud doplňuje, že chce-li žalobce setrvat na území ČR, musí řešit svou situaci v režimu zákona o pobytu cizinců. Mezinárodní ochrana neslouží k legalizaci pobytu cizinců, kteří pozbyli či nezískali pobytové oprávnění (viz např. rozsudky NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003-46, č. 18/2003 Sb. NSS, nebo ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, či usnesení ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016-59).

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

19. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. srpna 2021

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně